

Αθήνα, 30 Απριλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- 1. Οικονομικών**
- 2. Υποδομών & Μεταφορών**

Θέμα: «Πανδημία Covid-19 και εταιρίες διαχείρισης αεροδρομίων – Γεγονός Ανωτέρας Βίας ή Δυσμενές Συμβάν;»

Οι αρνητικές επιπτώσεις του κορωνοϊού στην παγκόσμια και την εγχώρια οικονομία έχουν γίνει ήδη ορατές, με τις αερομεταφορές να αποτελούν έναν από τους κλάδους που έχουν δεχθεί ισχυρό πλήγμα.

Πολλά είναι τα δημοσιεύματα που παρουσιάζουν με ζοφερές περιγραφές τη μείωση των εσόδων των εταιριών διαχείρισης των αεροδρομίων της χώρας και συγκεκριμένα της Fraport και της «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών», ενώ πριν από λίγες μέρες διέρρευσαν και οι σχετικές επιστολές των δύο εταιριών προς τα αρμόδια Υπουργεία, με τις οποίες τονίζεται η ανάγκη να τεθούν σε ισχύ έκτακτα μέτρα και δη ενισχύσεις από το Ελληνικό Δημόσιο.

Παράλληλα, η υφιστάμενη κρίση στις αερομεταφορές φαίνεται ότι δεν επηρεάζει μόνο τα εν λειτουργία αεροδρόμια, αλλά και τα υπό κατασκευή, το Καστέλι συγκεκριμένα. Κι αυτό διότι περίπου το 65% του «ηρακλειόσημου», δηλαδή του τέλους ανά επιβάτη του αεροδρομίου Ηρακλείου για την περίοδο Απριλίου – Οκτωβρίου, χρηματοδοτεί την κατασκευή του νέου αεροδρομίου. Σύμφωνα με πληροφορίες του Τύπου, σχετική επιστολή γνωστοποίησης γεγονότος ανωτέρας βίας έχει επίσης αποσταλεί από την εταιρία κατασκευής του νέου αεροδρομίου στο Ηράκλειο, στην οποία επισημαίνεται πιθανή καθυστέρηση στην ολοκλήρωση του έργου.

Από τα παραπάνω, προκύπτει το εξής οξύμωρο: Με βάση τις επιστολές των αρμόδιων εταιριών, η πανδημία του κορωνοϊού αποτελεί «ανωτέρα βία» για το μεγαλύτερο αεροδρόμιο της χώρας (ΔΑΑ) και για το Καστέλι, «δυσμενές συμβάν» για τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια, ενώ ταυτόχρονα είναι αχαρακτήριστη για τα 23 κρατικά αεροδρόμια, τα οποία όμως πλήττονται ομοίως.

Από τους σχετικούς ορισμούς, ένα Γεγονός Ανωτέρας Βίας δεν μπορεί να νοείται και ως Δυσμενές Συμβάν. Ο κάθε ορισμός περιγράφει διαφορετική κατάσταση, αλλά και αντιμετώπιση αυτής. Σε αντίθεση με τις εταιρίες «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών» του Ελ. Βενιζέλος και Consortium TERNAGMR του υπό κατασκευή αεροδρομίου στο Καστέλι, η FraportGreece χαρακτηρίζει την υφιστάμενη παγκόσμια υγειονομική κρίση ως «Δυσμενές Συμβάν», γεγονός που αποκλείει την εφαρμογή του άρθρου 25 (25.1,25.2,25.3) της Σύμβασης Παραχώρησης για ανωτέρα βία. Προκύπτει λοιπόν ένας «διχασμός» ανάμεσα στους τρεις παραχωρησιούχους για το νομικό χαρακτηρισμό της πανδημίας.

Όσον αφορά στη Fraport και ειδικά έπεται από το αίτημά της να αναβάλει την καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο Ελληνικό Δημόσιο, τόσο για το 2019 όσο και για το τρέχον έτος, ενώ μόλις πρόσφατα είχε ανακοινώσει ρεκόρ εσόδων και κερδών για το 2019, φαίνεται ότι ο χαρακτηρισμός της πανδημίας ως Δυσμενές Συμβάν ήταν μονόδρομος για να εισπράξει ενδεχόμενη αποζημίωση, κάνοντας χρήση του Άρθρου 45 της Σύμβασης Παραχώρησης. Αντίθετα, αν η εταιρία επικαλείτο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25 της σύμβασης, δε θα δικαιούταν αποζημίωση.

Παρ' όλα αυτά, δε γίνεται η παρούσα υγειονομική κατάσταση να εμπίπτει κάθε φορά και σε διαφορετικό άρθρο της Σύμβασης, για λόγους αποκόμισης κέρδους, προκειμένου ο ιδιώτης να επωφεληθεί πάση θυσία. Άλλωστε, και σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την **ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ**, όπου αναφέρεται ότι «*Στην περίπτωση παραχώρησης, η αμοιβή της εταιρίας συνίσταται κυρίως στην παραχώρηση της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης του έργου ή της υπηρεσίας στη συγκεκριμένη εταιρία και συνεπώς, η εταιρία εκτίθεται σε κίνδυνο απομείωσης της επένδυσής της*», **το επιχειρηματικό ρίσκο υπάρχει και επομένως η εταιρία εκτίθεται σε απομείωση της επένδυσής της.**

Ανεξάρτητα όμως από το πώς χαρακτηρίζει κάθε εταιρία την πανδημία, τα συναρμόδια Υπουργεία οφείλουν, ως επιτάσσει η λογική, να χαρακτηρίσουν την πανδημία είτε με τον έναν είτε με τον άλλο τρόπο. Και κατ' αναλογία θα υπάρξουν οι ανάλογες νομικές συνέπειες που περιγράφονται στις συμβάσεις. Σχετικά δε με το οφειλόμενο ποσό από τη Fraport, τα Υπουργεία οφείλουν να χρησιμοποιήσουν κάθε νόμιμο ένδικο μέσο για την εξ' ολοκλήρου είσπραξή του, αφού το εν λόγω ποσό αποτελεί και έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού.

Γίνεται επομένως κατανοητό ότι δεν μπορεί να γίνουν δεκτά τα αιτήματα όλων των παραχωρησιούχων. Δεν μπορεί το Ελληνικό Δημόσιο να λειτουργήσει με δυο μέτρα και δυο σταθμά. Θα πρέπει και οφείλει να στηρίξει πρώτα τα 23 αεροδρόμια που παραμένουν υπό τη σκέπη του Δημοσίου, τα οποία είναι και τα πιο ευάλωτα, λόγω του μικρού μεγέθους τους. Για το δε αερολιμένα Ηρακλείου, πρέπει να στηριχτεί η λειτουργία του, μιας και από αυτό εξαρτάται άμεσα η επιτυχής χρηματοδότηση και επένδυση του νέου αερολιμένα στο Καστέλι. Στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία οφείλουν τα συμβαλλόμενα μέρη να τηρήσουν κάθε Σύμβαση στο έπακρο και καλή τη πίστη να προχωρήσουν στο σχεδιασμό της επόμενης μέρας, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι οικονομικές υποχρεώσεις από μέρους των εταιριών προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Ειδικά λοιπόν όσον αφορά στις εταιρίες που διαχειρίζονται τα πιο επικερδή αεροδρόμια της χώρας, οποιαδήποτε ενδεχόμενη κρατική ενίσχυση θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο των ετήσιων κερδών τους και σε κάθε περίπτωση, να συνοδεύεται παράλληλα κι από αντίστοιχες εγγυήσεις για το Ελληνικό Δημόσιο. Παράδειγμα τέτοιων εγγυήσεων είναι η κατεύθυνση που εφαρμόζεται αυτή τη στιγμή στην Αμερική, τη Γερμανία και την Ιταλία, όπου **για να βοηθηθούν οι αεροπορικές εταιρίες από το κρατικό πρόγραμμα στήριξης του κλάδου, θα πρέπει να προτείνουν το πώς το δημόσιο θα διατηρήσει μερίδιο σ' αυτές.**

Με βάση τα παραπάνω, **ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:**

1. Πώς έχει χαρακτηριστεί νομικώς η έως τώρα υγειονομική κρίση;
2. Ποια μέτρα θα λάβει η Κυβέρνηση για τη στήριξη των 23 κρατικών αεροδρομίων και ειδικότερα του Ηρακλείου;
3. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί ως προς την είσπραξη των παρακρατηθέντων δημόσιων εσόδων από τη Fraport;
4. Εξετάζει η Κυβέρνηση το ενδεχόμενο οικονομικής ενίσχυσης των εταιριών διαχείρισης των αεροδρομίων, με διασφάλιση όμως, παράλληλα, των συμφερόντων του κράτους;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Αβραμάκης Ελευθέριος
Αλεξιάδης Τρύφωνας
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)
Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος
Βαρδάκης Σωκράτης
Βαρεμένος Γιώργος
Βέττα Καλλιόπη
Βίτσας Δημήτριος
Γιαννούλης Χρήστος
Δραγασάκης Ιωάννης
Δρίτσας Θεόδωρος
Ελευθεριάδου Σουλτάνα (Τάνια)
Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος
Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Ηγουμενίδης Νικόλαος
Θραψανιώτης Εμμανουήλ
Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)
Κατρούγκαλος Γεώργιος
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Αικατερίνη
Ξενογιαννακοπούλου Μαρία-Ελίζα (Μαριλίζα)
Παπαηλιού Γεώργιος
Παπανάτσιου Αικατερίνη
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Ιωάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκουφά Ελισσάβετ (Μπέττυ)
Σπίρτζης Χρήστος
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φάμελλος Σωκράτης